چون خواستید نماز بگزارید صف‌های خود را [به نیکی] برپا دارید و سپس یکی از شما امامت شما را بر عهده گیرد و چون تکبیر گوید، تکبیر گویید

از حِطّان بن عبدالله رَقاشی روایت است که گفت: با ابوموسی اشعری نمازی را ادا کردم پس همین که در نشستن نماز بودیم مردی از میان جمع گفت: نماز [در قرآن] همراه با نیکوکاری و زکات آمده است. راوی می‌گوید: وقتی ابوموسی [که امام بود] نماز را به پایان رساند و سلام گفت، برگشت و گفت: چه کسی این سخن را گفت؟ کسی چیزی نگفت، سپس [دوباره] پرسید: کدام یک از شما این سخن را گفت؟ مردم ساکت ماندند. پس گفت: ای حِطّان، نکند تو آن را گفتی؟ گفت: من آن را نگفتم و ترسیدم که مرا [به آن متهم و] توبیخم کنی. پس مردی از میان جمع گفت: من آن را گفتم و قصدی جز خیر نداشتم. ابوموسی گفت: مگر نمی‌دانید که در نمازتان چه بگویید؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم برای ما خطبه گفت و سنت ما را برای ما بیان نمود و نمازمان را به ما آموزش داد و فرمود: «چون خواستید نماز بگزارید صف‌های خود را [به نیکی] برپا دارید و سپس یکی از شما امامت شما را بر عهده گیرد و چون تکبیر گوید، تکبیر گویید، و چون گفت: {غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلا الضَّالِّينَ}، آمین گویید تا الله شما را اجابت کند، و چون تکبیر گفت و به رکوع رفت، تکبیر گویید و به رکوع روید زیرا امام پیش از شما به رکوع می‌رود و پیش از شما از رکوع برمی‌خیزد» آنگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «این در برابر آن، و چون سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ گفت، بگویید: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، الله صدای شما را می‌شنود، زیرا الله بر زبان پیامبرش صلی الله علیه وسلم فرموده است: سَمِعَ اللهُ لِمَن حَمِدَه (الله شنید آنکه حمدش را گفت) و چون تکبیر گفت و به سجده رفت، تکبیر بگویید و به سجده بروید، زیرا امام قبل از شما به سجده می‌رود و قبل از شما [از سجده] برمی‌خیزد» آنگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «پس این در برابر آن، و چون در نشستن نماز [برای تشهد] بود، نخستین سخن یکی از شما این باشد که: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». یعنی: مُلک و بقا و عظمت همه‌اش شایستهٔ الله است، و همینطور نمازهای پنجگانه همه‌اش شایستهٔ الله است. از الله تعالی سلامت از هر عیب و آفت و نقص و فساد را خواهانم و سلام خاص را متوجه پیامبرمان محمد صلی الله علیه وسلم می‌کنیم و سپس بر خودمان سلام می‌فرستیم و سپس بر بندگان نیکوکار الله که حقوق الله تعالی و حقوق بندگانش را انجام می‌دهند، سپس گواهی می‌دهیم که معبودی نیست جز الله و گواهی می‌دهیم که محمد، بنده و پیامبر اوست.

[صحیح] [مسلم روایت کرده]

صحابی گرامی، ابوموسی اشعری رضی الله عنه نمازی را برای مردم امامت کرد، پس چون در قعده (نشستی) بود که تشهد در آن خوانده می‌شود مردی از نمازگزارانی که پشت سرش بودند گفت: نماز در قرآن همراه با نیکوکاری و زکات آمده است. پس چون ابوموسی رضی الله عنه نماز را به پایان رساند رو به نمازگزاران کرد و پرسید: کدام یک از شما گویندهٔ این سخن بود که: نماز در قرآن همراه با نیکوکاری و نماز آمده است؟! مردم ساکت ماندند و کسی از آنان چیزی نگفت، بنابراین سوالش را دوباره تکرار کرد، و چون کسی پاسخش را نداد گفت: ای حِطّان شاید تو آن را گفته‌ای؟! زیرا حطان جسور بود، و به او نزدیک بود و متهم کردن او به وی آزار نمی‌رساند، و این کار باعث می‌شد فاعل واقعی اعتراف کند. حِطّان این اتهام را نفی کرد و گفت: ترسیدم که به گمان آنکه من آن را گفته‌ام مرا توبیخ کنی. اینجا بود که مردی از میان جمع گفت: من آن را گفته‌ام و قصدی جز خیر نداشتم. ابوموسی در مقام معلم گفت: آیا نمی‌دانید در نمازتان چه بگویید؟! و این به عنوان استنکار از سوی او بود، سپس ابوموسی بیان کرد که پیامبر صلی الله علیه وسلم یک بار برای آنان خطبه خواند و شریعتشان را برایشان بیان کرد، و نمازشان را به آنان آموزاند، پس فرمود: هرگاه نماز خواندید صف‌هایتان را استوار دارید، و در آن راست و به

اعتدال بایستدید، سپس یکی از شما امامت شما را بر عهده گیرد، و چون امام تکبیر احرام گفت مانند او تکبیر گویید، و هرگاه سورۀ فاتحه را خواند و به {غیر المغضوب علیهم ولا الضالین} رسید آمین بگویید؛ که اگر چنین کنید الله دعای شما را استجابت کند. و چون تکبیر گفت و به رکوع رفت تکبیر بگویید و به رکوع بروید، زیرا امام قبل از شما به رکوع می‌رود و قبل از شما از رکوع برمی‌خیزد، پس از او جلو نروید زیرا آن لحظه‌ای که امام با زودتر رفتن به رکوع از شما زودتر به دست آورده با تاخیر شما [و ماندن] در رکوع پس از بلند شدن او برایتان جبران می‌شود، پس آن لحظه در برابر این لحظه، و در نتیجه اندازۀ رکوع شما همانند رکوع او شده، و چون امام سمع الله لمن حمده گفت بگویید: اللهم ربنا لك الحمد، زیرا هرگاه نمازگزاران این را بگویند الله متعال دعایشان و سخنشان را می‌شنود، زیرا الله تبارک و تعالی بر زبان پیامبرش صلی الله علیه وسلم فرموده است: سمع الله لمن حمده (الله شنید آنکه حمد او را گفت)، سپس هرگاه امام تکبیر گفت و به سجده رفت مقتدیان هم باید تکبیر بگویند و به سجده روند، زیرا امام پیش از آنان به سجده می‌رود و پیش از آنان از سجده برمی‌خیزد، پس آن لحظه در برابر آن لحظه است، و سجدۀ نمازگزاران به اندازۀ سجدۀ امام می‌شود، و هرگاه وقت نشستن برای تشهد بود نخستین چیزی که نمازگزار می‌گوید باید این باشد که: «التحیات الطیبات الصلوات لله» یعنی: مُلک و بقا و عظمت همه‌اش شایستۀ الله است، و همینطور نمازهای پنجگانه همه‌اش شایستۀ الله است. «السلام علیك أیها النبي ورحمة الله وبرکاته، السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین» یعنی: از الله تعالی سلامت از هر عیب و آفت و نقص و فساد را خواهانم و سلام خاص را متوجه پیامبرمان محمد صلی الله علیه وسلم می‌کنیم و سپس بر خودمان سلام می‌فرستیم و سپس بر بندگان نیکوکار الله که حقوق الله تعالی و حقوق بندگانش را انجام می‌دهند، سپس گواهی می‌دهیم که معبودی نیست جز الله، و گواهی می‌دهیم که محمد بنده و پیامبر اوست.

http://www.sunnah.global/hadeeth/prs/show/65097